

KEURMERK VEILIG ONDER- NEMEN

**KVO-B Veiligheidsanalyse bedrijventerreinen
Veendam**

Werkgroep KVO–Veendam

Redactie: Sandra Fleurke-Pot
Procesbegeleider MKB-Noord

Definitieve versie, april 2008

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
	1.1. Aanleiding	3
	1.2. Vraagstelling en doelstelling	4
	1.3. Onderzoeksmethode en dataverzameling	5
	1.4. Partijen in Werkgroep KVO-B Veendam	5
2	Situatiebeschrijving Bedrijventerreinen Veendam	7
	2.1. Inleiding	7
	2.2. Locatie en begrenzing van het bedrijventerrein	7
	2.2.1. Cluster 1: Dallen I en II	7
	2.2.2. Cluster 2: Lloyds, Trade Park en RSCG	7
	2.2.3. Cluster 3: De Zwaaiikom, Phoenix en Vrijheid	8
	2.2.4. Cluster 4: Industrieweg / Meihuizenweg	8
	2.3. Soorten bedrijvigheid	8
	2.4. Bewegingen op het bedrijventerrein	9
	2.5. Voorzieningen in de publieke ruimte	9
	2.6. Brandveiligheid	10
3	Veiligheid	11
	3.1. Inleiding	11
	3.2. Fysieke veiligheid	11
	3.2.1. Brandveiligheid	11
	3.2.2. Verkeersveiligheid	12
	3.3. Sociale veiligheid	13
	3.3.1. Objectieve veiligheid	13
	3.3.2. Inbraak en diefstal	14
	3.3.3. Leefbaarheid	14
	3.3.4. Subjectieve veiligheid	16
4	Conclusies van de werkgroep	20
Bijlagen		
	Bijlage 1: Schouwverslag	22
	Bijlage 2: Incidentenregistratie politie	25
	Bijlage 3: Incidentenregistratie brandweer	25
	Bijlage 4: Respons nulmeting	25

1 Inleiding

Het Nederlandse bedrijfsleven lijdt jaarlijks veel schade door criminaliteit, overlast en daarmee gepaard gaande onveiligheid. De overheid en het bedrijfsleven willen hier graag iets aan doen. Daarom is onder de vlag van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing een Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerrein ontwikkeld (het Keurmerk of KVO-B). Het Keurmerk is een werkwijze die het mogelijk maakt door middel van een stappenplan gestructureerd maatregelen te treffen voor de veiligheid op bedrijventerrein. Het succes van veilig ondernemen is vooral afhankelijk van een goede samenwerking. De bestaande samenwerking dient inhoud gegeven te worden en te worden geformaliseerd middels een convenant van samenwerking.

Het Keurmerk is een landelijke certificeringregeling, waarbij de normen zijn vastgelegd in een landelijk handboek. Het Keurmerk levert voor ondernemers en hun werknemers, maar ook voor gemeente, politie en brandweer een win-win situatie op zoals een veilige en prettige (werk)omgeving. Verder wordt de bedrijfsschade verminderd en het imago van het gebied verbeterd, waardoor de economische structuur en het vestigingsklimaat verbeterd worden. Ondernemers, personeel en bezoekers ervaren een veilig en publieksvriendelijk gebied. Voor de gemeente zijn er voordelen als het gaat om de kwaliteit van het fysieke beheer van openbare ruimten alsmede op het gebied van sociaal/economische ontwikkelingen. De aanpak van criminaliteit en brandveiligheid wordt voor politie en brandweer efficiënter en effectiever.

Voorliggende rapportage beschrijft de Veiligheidsanalyse van de bedrijventerreinen in de gemeente Veendam. Deze Veiligheidsanalyse vormt de basis voor een verder Plan van Aanpak met als doel een samenwerkingsconvenant tussen publiek en private partijen die betrokken zijn bij het Keurmerk op het bedrijventerrein.

Deze Veiligheidsanalyse geeft inzicht in de volgende onderdelen:

- De begrenzing van het bedrijventerrein
- De soorten bedrijvigheid;
- De mate van overzichtelijkheid en de kwaliteit van de voorzieningen in openbaar gebied;
- De omstandigheden, factoren en situaties die in het kader van veiligheid extra aandacht vragen;
- Een gedetailleerde analyse van de bewegingen op de terreinen
- Een beschrijving van subjectieve veiligheid van de ondernemers op het bedrijventerrein (0-meting);

Bij de analyse wordt vanuit drie invalshoeken (dader, buit/slachtoffer, situatie) gewerkt.

1.1. Aanleiding

Veiligheid en leefbaarheid staan zowel landelijk als lokaal hoog op de politieke agenda. Veiligheid en het gevoel van veiligheid zijn essentieel voor een goede leefbaarheid en derhalve van plezierig wonen, winkelen en werken. In een veilige omgeving kunnen ondernemers zich volledig op het ondernemen concentreren. Een veilige omgeving maakt het gebied aantrekkelijker om te verblijven. Hierdoor komen meer potentiële klanten en bedrijven naar het gebied en is er sprake van een versterking van de economische structuur. De ervaring leert dat, naast individuele beveiliging, collectieve maatregelen effectief zijn. Om echter tot collectieve maatregelen te komen is het essentieel eerst inzicht te krijgen in de huidige problematiek.

Het KVO-B traject in Veendam is gestart op initiatief van de gemeente Veendam. De gemeente zocht naar een methode om de bedrijventerreinen veiliger te maken en hierin samen te werken met publiek-private partijen. Hierop hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen de gemeente, het RPC Groningen en MKB-Nederland. Er is besloten om een werkgroep te

formeren en op te gaan voor het Keurmerk Veilig Ondernemen. Op economisch gebied werkt de gemeente Veendam samen met de gemeente Menterwolde. Samen hebben deze gemeenten voor de uitgifte van bedrijventerreinen langs de A7 en N33, Oostboog Bedrijvenlocaties opgesteld. Besloten is om met het Keurmerk Veilig Ondernemen te starten op de bedrijventerreinen in de gemeente Veendam.

In de werkgroep zijn de gemeente, politie, brandweer, Oostboog Bedrijvenlocaties en de Veendammer Ondernemers Compagnie (VOC) vertegenwoordigd. De VOC is de ondernemersvereniging in Veendam en vertegenwoordigt in het kader van het Keurmerk de ondernemers op de bedrijventerreinen. De VOC is vooral een netwerkclub en niet zozeer een belangenbehartiger.

De genoemde partijen hebben een intentieovereenkomst afgesloten op 12 juli 2007. De samenwerking zal uiteindelijk worden geformaliseerd middels een convenant ter invoering van het Keurmerk. Om het verloop van het proces overzichtelijk en beheersbaar te houden, wordt gebruik gemaakt van het projectdocument van MKB-Nederland waarin de stappen staan beschreven die ondernomen zullen worden om in aanmerking te komen tot certificering. In de werkgroep KVO-B Veendam wordt het belang en de waarde van een veilig, leefbaar en attractief woon- en werkklimaat hoog geschat.

Veendam kent verschillende bedrijventerreinen. Voor de werkbaarheid zijn deze bedrijventerreinen voor het behalen van het Keurmerk onderverdeeld in de 4 onderstaande clusters:

- Bedrijventerrein Dallen 1 en 2;
- Lloyds, Trade Park en RSCG;
- De Zwaaihoek, Phoenix en De Vrijheid;
- Industrierweg / Meihuizenweg.

De clusters zijn geformeerd op basis van de geografische ligging en vormen zo een afgebakend gebied. De clusters worden, mede vanwege de verschillende geografische ligging en de verschillende problematiek per cluster, apart gecertificeerd. Dit heeft als bijkomend voordeel dat hercertificering eveneens apart kan plaatsvinden.

1.2. Vraagstelling en Doelstelling

Voor deze Veiligheidsanalyse is de volgende vraagstelling geformuleerd:

In welke mate is er sprake van een ongewenste situatie met betrekking tot de sociale, fysieke, objectieve en subjectieve veiligheid op de (clusters van) bedrijventerreinen in de gemeente Veendam?

In het kader van deze vraagstelling is vooreerst van belang het begrip 'veiligheid' te definiëren. Onder het begrip 'veiligheid' wordt in deze zowel de fysieke als de sociale veiligheid in de publieke ruimte verstaan, waarbij veiligheid doelt op het niet plaatsvinden van een ongewenste gebeurtenis met betrekking tot schoon, heel en veilig. De veiligheid waarnaar in het kader van het KVO-B wordt gekeken, heeft primair specifiek betrekking op de veiligheid in de publieke ruimte. De analyse heeft dan ook alleen betrekking op de veiligheidsaspecten van de individuele bedrijven waar het mogelijke gevolgen heeft voor de publieke ruimte en de veiligheid van collega-ondernemers.

Fysieke veiligheid, ook één van de in de vraagstelling gehanteerde termen, betreft een mogelijk gevaar voor mens en dier dat samenhangt met de ontwikkeling, de staat en het gebruik van grond, water, lucht, gebouwen, transportwegen, vervoersmiddelen, technische hulpmiddelen, energiebronnen en chemische stoffen.

Met de sociale veiligheid wordt daarentegen bedoeld op het mogelijke gevaar voor mens en dier dat samenhangt met het menselijke gedrag ten aanzien van andermans lichaam, persoonlijke integriteit, eerbaarheid, opvattingen, gewoontes en bezittingen.

Naast het onderscheid tussen fysieke en sociale veiligheid, kan (blijkens de vraagstelling) ook het onderscheid worden gemaakt tussen objectieve (feitelijke) en subjectieve (beleving) veiligheid. Objectieve veiligheid is de *feitelijke* kans dat zich een gebeurtenis voordoet die de veiligheid aantast. De *beleving* van die kans van veiligheid of onveiligheid, wordt de subjectieve veiligheid genoemd.

Aansluitend bij bovengenoemde vraagstelling is de doelstelling van deze Veiligheidsanalyse om, op basis van bovengenoemde instrumenten en resultaten, de (eventuele) veiligheidsproblematiek op de bedrijventerreinen in Veendam te detecteren, te analyseren en te beschrijven.

1.3. Onderzoeksmethode en dataverzameling

De onderzoeksmethode is bepaald op basis van de vooraf geformuleerde vraagstelling en doelstelling. De voor dit onderzoek geformuleerde vraagstelling betreft grotendeels een zogenaamde 'frequentieonderzoeksvraag'. Een dergelijke vraagstelling brengt met zich mee dat moet worden gekozen voor een beschrijvend onderzoek. Eigenschap van deze vorm van onderzoek is dat niet gewerkt hoeft te worden met een voorafgestelde hypothese noch een vooraf opgestelde theorie.

Voor een frequentieonderzoek wordt doorgaans gewerkt met een *survey*; een onderzoek waarbij een (groot) aantal mensen mondeling schriftelijk of telefonisch op een systematische manier wordt ondervraagd over een groot aantal begrippen en onderwerpen. Omdat het voor dit bedrijventerrein de gemeente ontbrak aan een Veiligheids Effect Rapportage (VER) is besloten tot het uitzetten van deze survey. In deze Veiligheidsanalyse betreft dat de ondervraging van de ondernemers op het bedrijventerrein. Deze survey dient in het KVO-proces als nulmeting.

De ondervraging vond plaats in de vorm van een schriftelijk interview, een enquête. De inhoud van deze enquête is opgesteld door MKB-Nederland in samenspraak met de partijen. De vragenlijst bevat 53 vragen. De vragenlijst is onderverdeeld in een aantal thema's, dat ook voor de respondent duidelijk herkenbaar is.¹ Het respondentencijfer is uiteindelijk 80 van de circa 187 ondernemers geworden (42,8%).

Naast deze zogenoemde nulmeting is voor deze Veiligheidsanalyse ook gebruik gemaakt van bestaande kennis en materiaal, zoals recent uitgevoerde onderzoeken en gegevens van de brandweer en politie, zoals incidentenregistratie. Ook is er zowel een dagschouw (3 oktober 2007) als een nachtschouw (9 oktober 2007) gehouden waar de partijen bij aanwezig waren, namelijk: de gemeente, politie, brandweer, VOC, en het RPC Groningen. Hierbij konden alle partijen vanuit hun eigen expertise letten op goede punten en verbeterpunten. In bijlage 1 zijn de verslagen van de schouw opgenomen.

1.4. Partijen in Werkgroep KVO-B Veendam

De partijen die betrokken zijn bij het tot de KVO-B-certificering brengen van de bedrijventerreinen in Veendam zijn vertegenwoordigers van de zijde van de ondernemers, de politie, brandweer, gemeente Veendam, Oostboog Bedrijvenlocaties en het Regionaal Platform Criminaliteitsheersing Groningen en MKB-Noord. De ondernemers zijn verenigd in de Bedrijvenvereniging VOC, met ruim 130 leden. Om tot certificering te komen volgens het KVO-B is er gekozen voor procesbegeleiding vanuit MKB-Noord, als regiokantoor van MKB-Nederland.

¹ Het betreft de volgende thema's: Veiligheidsgevoelens, beheer, overlast, graffiti en vernieling, diefstal uit het bedrijf, inbraak, beroving en roofovervallen, bedreiging en intimidatie, brandveiligheid in uw bedrijf, maatregelen en samenwerking. In het laatste onderdeel van de vragenlijst wordt de respondent de mogelijkheid geboden zelf suggesties te doen om de veiligheid te verbeteren.

De samenstelling van de werkgroep KVO-B Veendam is als volgt:

Alan Faber	Ondernemer (voorzitter van de werkgroep)
Ina Burema	Ondernemer (secretaris VOC)
Femke Hendriks	Ondernemer
Janet Kuntkes	Oostboog Bedrijvenlocaties
Wim Mulder	Gemeente Veendam
Klaas Flikkema	Politie Veendam
Paul van Leeuwen	Brandweer Menterwolde / Veendam / Pekela
Joop Siepel	RPC Groningen
Sandra Fleurke-Pot	MKB-Noord

Organisatie van de werkgroep:

Alle werkgroepleden beschikken over de NAW-gegevens van de andere leden. Als correspondentieadres wordt het adres van de VOC gebruikt. De vergaderingen van de werkgroep worden genotuleerd.

2 Situatiebeschrijvingen bedrijventerreinen te Veendam

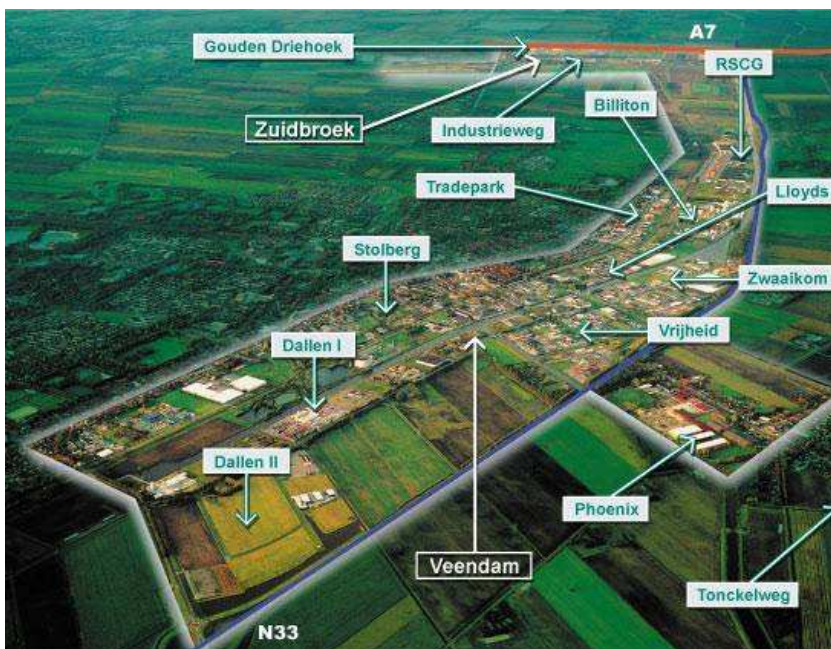
2.1. Inleiding

Dit onderdeel van de Veiligheidsanalyse geeft inzicht in het gebied waarop het KVO-B van toepassing zal zijn. Achtereenvolgens worden beschreven:

- Locatie en begrenzing van het bedrijventerrein
- Soorten bedrijvigheid
- Bewegingen op het bedrijventerrein
- Voorzieningen in het openbare gebied

2.2. Locatie en begrenzing van het bedrijventerrein

De bedrijventerreinen in Veendam liggen verspreid in de gemeente. Onderstaande plattegrond geeft een overzicht van de ligging van de terreinen. In dit overzicht zijn de Industrieweg en de Meihuizenweg niet opgenomen. Deze straten liggen achter Dallen I. Het meest recente bedrijventerrein in Veendam is Dallen II.

Plattegrond 1: overzicht bedrijventerreinen Veendam / Menterwolde

Zoals reeds vermeld heeft de werkgroep KVO-B Veendam de bedrijventerreinen onderverdeeld in 4 clusters.

2.2.1. Cluster 1: Dallen 1 en 2

Dallen ligt tussen de N33, de Dalweg en de Adriaan Tripweg. Het is een belangrijke zichtlocatie aan de N33. Dallen bestaat uit de Dalweg, Adriaan Tripweg, Orionweg, Poolsterweg en Siriusweg. Dallen I, aangelegd in de jaren 70, is gelegen aan het A.G. Wildervanckkanaal en heeft 2 laad- en loskades. Dallen II is het meest recente bedrijventerrein van Veendam en is aangelegd in 1997. Alleen op Dallen II zijn op dit moment nog kavels uitgifbaar.

2.2.2. Cluster 2: Lloyds, Trade Park en RSCG

Het cluster Lloyds, Trade Park en Rail Service Centrum Groningen (RSCG) is gelegen aan de noordkant van Veendam. Lloyds is aangelegd in 1962 en het Trade Park en het RSCG medio jaren 90 en voor een deel (bijvoorbeeld de Ambachtsweg) in de jaren 70. De volgende straten vallen onder dit cluster:

- Spoorweg

- Lloydsweg
- Billitonweg
- Transportweg
- De Uitweg
- Ambachtsweg
- Spoorhavenweg

Het RSCG ligt op een zichtlocatie langs de N33. Trade Park ligt ingesloten tussen het lint langs het Beneden Oosterdiep / Egypteneinde en de spoorlijn en heeft een goede aansluiting op het stedelijke netwerk. Lloyd wordt gevormd door het industrieterrein aan de Billitonweg en de handelsboulevard aan de Lloydsweg. De rotonde Lloydsplein is onderdeel van de entree van Veendam vanaf de N33. Het gebied ligt ingesloten tussen de spoorlijn en het A.G. Wildervanckkanaal.

2.2.3. Cluster 3: De Zwaaiikom, Phoenix en De Vrijheid;

De volgende straten vallen onder dit cluster:

- Ommelanderwijk
- Adriaan Tripweg
- Vrijheidsweg
- De Losplaats
- Phoenixweg
- Demeterlaan
- Cereslaan
- De Zwaaiikom
- Drieborghweg

De Zwaaiikom stamt uit eind jaren 70, begin jaren 80. Phoenix en De Vrijheid zijn veel oude (rond 1900 aangelegd) en zijn in de jaren 80 vernieuwd. Cluster 3 ligt langs de Geert Veenhuizenweg en de Parallelweg. De Geert Veenhuizenweg is onderdeel van de representatieve zone van de Veendammer entree. De Vrijheid gaat over in Phoenix. Phoenix is voor een deel gelegen in Ommelanderwijk.

2.2.4. Cluster 4: Industrieweg / Meihuizenweg

De Industrieweg en de Meihuizenweg vormen gezamenlijk cluster 4. Deze straten liggen aan weerskanten van het spoor en de intentie van de gemeente is om de wegen op elkaar aan te laten sluiten.

2.3. Soorten bedrijvigheid

Op Dallen I zijn bedrijven gevestigd die actief zijn op het gebied van beton-, staal en machine-industrie. Dallen II is bestemd voor gemengde bedrijvigheid met de nadruk op productie en transport. Op dit moment zijn er op Dallen II een transportonderneming, technische groot-handel, palletfabriek, matrassenfabriek en metaalbedrijf gevestigd.

De zone Stolberg, Lloyds en (een deel van) Trade Park als locatie voor perifere detailhandelsvestigingen (zoals bouwmarkten, garages en sanitair) aangewezen. Lloyd bestaat uit een deel industrieterrein voor gemengde bedrijvigheid (Billitonweg) en een deel dat een detailhandelsboulevard vormt. De Billitonweg kenmerkt zich als industrie-enclave van "conglomeraten van installaties en gebouwen".

Veendam is de vestigingsplaats van het Rail Service Centrum Groningen (RCSG). Het is het grootste inland Rail Service Centrum met douanefaciliteiten, en is de noordelijke logistieke voorziening voor intermodaal vervoer (per weg via o.a. N33 en A7, per spoor en per binnenvaart via A.G. Wildervanckkanaal en het Winschoterdiep) van containers en conventionele lading. Het RSCG is dus een spoor- en watergebonden transportcentrum, dat zowel op regi-

onaal als op nationaal als op internationaal (verbinding naar Duitsland) niveau een belangrijke functie vervult. De hiermee gepaard gaande bedrijfsactiviteiten betreffen met name de open overslag van containers van wegtransport naar railtransport en vice versa. Op het RSCG is onder andere De Vries Transport Group gevestigd.

Op het gemengde bedrijventerrein De Zwaikom is een grote verscheidenheid aan type en omvang bedrijven aanwezig. Er zijn ondermeer transport- en industriebedrijven gevestigd. Er is een laad- en loskade langs het A.G. Wildervanckkanaal.

De Vrijheid is een gemengd bedrijventerrein met bedrijven die zich bezighouden met techniek, IT-technologie en ontwerp en design. Tevens is dit het terrein waarop het starterscentrum Liberné is gevestigd. Phoenix is het bedrijventerrein in Ommelanderswijk. Ommelanderswijk kenmerkt een traditie op het gebied van de metaalnijverheid. Op het terrein Phoenix zijn een wegenbouwbedrijf en een constructiebedrijf gevestigd.

Op de Industrieweg zijn onder meer een onderdeel van het concern Avebe en gemeentewerken gevestigd. Op de Meihuizenweg zit een grote afvalverwerker (SITA) en zijn er loodsen van verschillende bedrijven.

2.4. Bewegingen op het bedrijventerrein

Met het begrip 'bewegingen' op het bedrijventerrein wordt bedoeld op de soort en het aantal activiteiten dat op het bedrijventerrein wordt uitgevoerd, de logistieke stromen en de tijdstippen waarop deze activiteiten en stromen plaatsvinden. Hierbij valt te denken aan de reguliere doorstroom van werknemers, bezoekers, laad- en losverkeer maar ook aan ongewenste bezoekers.

Gedurende de hele dag, nacht en in het weekend vinden er verkeersbewegingen plaats op het terrein. Tijdens de nachtschouw werd er in verschillende bedrijven nog gewerkt. Op enkele locaties is wonen er werken toegestaan.

2.5. Voorzieningen in de publieke ruimte

Algemene bereikbaarheid

Alle clusters van bedrijventerreinen zijn goed bereikbaar, dit mede vanwege de ligging langs de N33. De industrieterreinen vormen voor een deel de entree van Veendam.

Bedrijventerrein Dallen is goed bereikbaar vanaf de N33 en de Dalweg. Dit geldt zowel voor Dallen I als Dallen II. De verwachting is dat met de aanstaande verdubbeling van de N33, de ontsluiting alleen maar zal verbeteren. Dallen heeft op dit moment 2 toegangswegen. Ook via Wildervanksterdallen is Dallen bereikbaar.

Cluster 2 (Lloyds, Trade Park, RSCG) is op verschillende manieren bereikbaar. Aan de noordelijke kant is het RSCG bereikbaar vanaf de N33 via Duurkenakker. Trade Park is op meerdere manieren bereikbaar via het Beneden Oosterdiep en het Egypteneinde. Lloyd is goed bereikbaar vanaf de N33. De rotonde Lloydsplein is onderdeel van de entree van Veendam. De Lloydsweg vormt tevens de ring van Veendam.

De Zwaikom, De Vrijheid en Phoenix zijn vanaf de N33 via de Geert Veenhuizenweg bereikbaar. Er zijn voor de drie terreinen meerdere ingangen.

De Industrieweg en Meihuizenweg zijn momenteel nog doodlopende wegen en hebben dus 1 ingang. Zoals reeds vermeld, is het de bedoeling dat deze wegen op elkaar aangesloten worden.

Verlichting

De openbare straatverlichting op de terreinen is over het algemeen voldoende tot goed. Tijdens de nachtschouw is geconstateerd dat er een beperkt aantal lantaarnpalen defect is.

Op de Ambachtsweg (cluster 2) is het kruispunt ter hoogte van Faber Reklame vrij donker. Een deel van de Cereslaan (cluster 3) is nog helemaal onverlicht. Dit komt echter doordat er op dit deel nog geen bedrijven zijn gevestigd. Op de Demeterlaan zijn helemaal geen verlichtingsarmaturen geplaatst. De persoon die namens de gemeente deel heeft genomen aan de schouw, heeft dit direct aan de betreffende afdeling doorgegeven en inmiddels is er actie ondernomen.

Aan de Meihuizenweg (cluster 4) is een aantal lantaarnpalen kapot.

Daarnaast is tijdens de schouw gebleken dat diverse bedrijven hun eigen pand niet goed verlicht hebben. In paragraaf 3 wordt hier nader op ingegaan.

Groenvoorzieningen

Over het algemeen zijn de groenvoorzieningen op de verschillende terreinen goed onderhouden. Er zijn slechts een paar aandachtspunten. Zo ligt er aan de Meihuizenweg vrij veel zwerfvuil in de berm. Dit komt echter ook doordat er aan de Meihuizenweg een afvalwerker gevestigd is. Aan De Losplaats (cluster 3) staat het gras vrij hoog en kan het groen een extra onderhoudsbeurt gebruiken. Aan de Cereslaan wordt er ter hoogte van het bedrijf Mobacc veel geparkeerd langs de weg. Hierdoor heeft het vrachtverkeer minder ruimte om de bochten te maken en zijn de berm stukgereden.

Voorzieningen met betrekking tot verkeer

Alle bedrijventerreinen zijn genummerd en langs de N33 en de ontsluitingswegen staan verwijsborden. De bedrijven(terreinen) zijn hierdoor goed vindbaar. Van een aantal ondernemers hebben we vernomen, dat zij weinig gebruik maken van de nummering van de terreinen.

Op de bedrijventerreinen zijn er in ieder geval 2 voorzieningen voor het stallen van vrachtwagens. Nabij Dallen en de Meihuizenweg is een voorziening. Hier wordt echter nauwelijks gebruik van gemaakt. Het probleem is dat vanaf de doorgaande weg niet zichtbaar is dat er een voorziening is. Hierdoor staan er bijvoorbeeld op de Meihuizenweg vrachtwagens geparkeerd, terwijl dit niet toegestaan is. De Meihuizenweg valt namelijk binnen de bebouwde kom van Veendam / Wildervank. Ook op De Vrijheid is er een aparte voorziening voor vrachtwagens. Deze voorziening wordt beheerd door de naastgelegen Volvo-dealer. Ook deze voorziening wordt nog niet op grote schaal gebruikt. In het plan van aanpak zouden we maatregelen kunnen treffen om het gebruik van deze voorzieningen te vergroten.

Volgens het beeldkwaliteitsplan moeten de bedrijven voorzien in voldoende parkeerplaatsen op het eigen terrein. Bij verschillende bedrijven, bijvoorbeeld Mobacc, Meilof Riks etc. is er kennelijk onvoldoende parkeerruimte en wordt er op de openbare weg geparkeerd door auto's. Er ligt een carpoolplaats op de Geert Veenhuizenweg tussen De Vrijheid en De De Zwaaiikom.

2.6 Voorzieningen ten aanzien van brandveiligheid

Alle bluswatervoorzieningen zijn bekend bij de brandweer en gemarkeerd. Met uitzondering van de Meihuizenweg zijn alle bedrijventerreinen voorzien van brandkranen die zijn aangesloten op het drinkwaterleidingnetwerk van het Waterbedrijf Groningen. Voor wat betreft de Meihuizenweg kan gebruik worden gemaakt van het terrein van Sita om water te onttrekken aan het Oosterdiep.

3 Veiligheid

3.1. Inleiding

In dit onderdeel van de veiligheidsanalyse wordt een overzicht gegeven van de problemen die zich voordoen op de bedrijventerreinen in Veendam. Achtereenvolgens wordt beschreven:

- de fysieke veiligheid. Hierbij wordt onder andere aandacht besteed aan brandveiligheid, en verkeersveiligheid;
- de sociale veiligheid. Hierbij wordt onder andere gelet op de objectieve veiligheid (het aantal inbraken en diefstallen etc.) en de subjectieve veiligheid (gevoelens van onveiligheid bij de ondernemers).

3.2. Fysieke veiligheid

Ter herinnering: onder de fysieke veiligheid verstaan we het gevaar voor mens en dier dat samenhangt met de ontwikkeling, de staat en het gebruik van grond, water, lucht, gebouwen, transportwegen, vervoersmiddelen, technische hulpmiddelen, energiebronnen en chemische stoffen. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de brandveiligheid en verkeersveiligheid.

3.2.1. Brandveiligheid

Bereikbaarheid voor hulpdiensten

Met uitzondering van de Industrieweg en de Meihuizenweg en een deel van de De Zwaai-kom zijn alle bedrijventerreinen middels meerdere toegangswegen bereikbaar. Wegwerkzaamheden, opstoppingen, fout geparkeerde voertuigen en dergelijke kunnen er voor zorgen dat een tweede toegangsrouten noodzakelijk is. De bedrijventerreinen met meerdere toegangswegen zijn dus goed bereikbaar.

De Industrieweg, de Meihuizenweg en een deel van de De Zwaai-kom zijn zogenaamde doodlopende wegen Deze zijn slechts via één toegangsweg te benaderen. Deze weg is echter voldoende breed (meer dan 5 meter) om te kunnen zeggen dat ook deze bedrijventerreinen goed bereikbaar zijn.

In principe zijn de gebouwen die zijn voorzien van een brandmeldinstallatie met een rechtstreekse doormelding naar de alarmcentrale voorzien van een sleutelbuis. Over het algemeen zijn dit de grotere openbare gebouwen en de gebouwen waarin verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn. Op de bedrijventerreinen in Veendam zijn geen dergelijke gebouwen gevestigd. Bij Wildkamp (Dallen II) en Huisman Transport (De Vrijheid) staat een hek om het terrein dat onder spanning staat. Ook deze bedrijven bezitten een sleutelbuis zodat de brandweer zich eventueel toegang tot het terrein kan verschaffen zonder extra gevaar in verband met het hek dat onder spanning staat.

Ligging cq. zorgnorm

Voor de bedrijventerreinen geldt dat de brandweer binnen acht tot elf minuten na het tijdstip van de melding aanwezig is. Hierin zit achtereenvolgens meegenomen: De meldtijd (de tijd tussen het begin van de melding bij de brandweeralarmcentrale en het alarmeren van het brandweerpersoneel van de betrokken kazerne), de uitruktijd (de tijd tussen alarmeringen van het brandweerpersoneel en het vertrek vanaf de kazerne) en de rijtijd (de tijd tussen het vertrek vanaf de kazerne en de aankomst bij het brandadres).

Met deze opkomsttijden voldoen de bedrijventerreinen niet geheel aan de zorgnorm, die voor bedrijventerreinen 10 minuten aangeeft. Wanneer zelfs de brandcompartimentering niet in orde is en er kans op brandoverslag naar naastgelegen gebouwen is, geeft de norm een opkomsttijd van 8 minuten.

De bedrijventerreinen Dallen I, Dallen II en Phoenix beschikken over een opkomsttijd boven de 10 minuten. Een kleine overschrijding van ongeveer 1 minuut De overige bedrijventerreinen voldoen met de opkomsttijden wel aan de zorgnorm van 10 minuten.

Gebruiksvergunningen

Op de verschillende bedrijventerreinen in Veendam is een aantal bedrijven, 15 à 20 stuks, gevestigd waarvoor een gebruiksvergunning is afgegeven. Dit betreft voornamelijk bedrijven die gebruiksvergunningsplichtig zijn omdat er op enige tijd meer dan 50 personen gelijktijdig aanwezig kunnen zijn, bijvoorbeeld kantoorgebouwen, bouwmarkten enz.

Brandgevaarlijke situaties

Tijdens de schouw hebben we op een aantal terreinen brandgevaarlijke situaties aangetroffen door onjuiste opslag van gevaarlijke stoffen en / of brandbare materialen.

Bij PKF op Dallen staat er bijvoorbeeld een torenhoge rij met pallets opgeslagen. Op dit moment heeft PKF nog geen burens, maar wanneer dit wel het geval is, vormt dit een risico voor overslag van brand. Bij Giezen op Dallen staan gasflessen onafgeschermd op het terrein opgeslagen. Ook op De Vrijheid hebben we gasflessen op het terrein aangetroffen.

3.2.2. Verkeersveiligheid

Volgens het beeldkwaliteitplan moeten alle bedrijven voorzien in voldoende parkeerplaatsen op het eigen terrein. Met name op De Vrijheid zorgt het gebrek aan parkeerplaatsen bij de ondernemers voor verkeersonveilige situaties. Bij het bedrijf Mobacc is er zoveel overlast van geparkeerde auto's langs de weg, dat dit de doorstroom van het verkeer belemmert, leidt tot kapotgereden bermen en bovendien de inzetbaarheid van hulpdiensten bemoeilijkt. Ook bij andere bedrijven op De Vrijheid lijkt er een gebrek aan parkeerplaatsen te zijn. Zoals vermeld zijn er in Veendam 2 parkeervoorzieningen voor vrachtwagens. Deze parkeervoorzieningen zijn niet duidelijk aangegeven en mede daardoor wordt er nog maar beperkt gebruik van gemaakt.

Andere knelpunten ten aanzien van de verkeersveiligheid zijn:

- De afslag naar de Transportweg ter hoogte van Gamma;

Hier is veel afslaand verkeer. Om de doorstroom te bevorderen komt er een rotonde. Naar verwachting zal het knelpunt hiermee verholpen zijn.

- De kruising Oosterdiep/ Ambachtsweg;

Hier wordt over het algemeen te snel gereden. Vanaf het Egypteneinde (buiten de bebouwde kom) rijdt men het Oosterdiep (binnen de bebouwde kom) op en weinig automobilisten minderen hier vaart.

- De brug bij Geert Veenhuizenweg;

De Geert Veenhuizenweg vormt de ingang van de bedrijventerreinen in Veendam en er is vrij veel verkeer. Wanneer de brug openstaat, belemmert dit de doorstroom van het verkeer en loopt het verkeer snel vast.

- Vanaf de rotonde aan de Lloydsweg kunnen fietsers niet naar De Zwaaiikom.

Dit laatste punt zal echter verbeterd worden bij de geplande verdubbeling van de N33 en de N366.

3.3. Sociale Veiligheid

Met de sociale veiligheid wordt bedoeld op het mogelijke gevaar voor mens en dier dat samenhangt met het menselijke gedrag ten aanzien van andermans lichaam, persoonlijke integriteit, eerbaarheid, opvattingen, gewoontes en bezittingen. Onder sociale veiligheid vallen onder meer de objectieve veiligheid subjectieve veiligheid. In paragraaf 3.3.1 wordt de incidentenregistratie van de politie en brandweer weergegeven (objectieve veiligheid) en in paragrafen 3.3.2 en 3.3.3 wordt aangegeven hoe het gedrag van personen en instanties (bijvoorbeeld de ondernemers zelf, de gemeente of het gedrag van bezoekers, klanten, passanten en dergelijke) de sociale veiligheid beïnvloedt. Tot slot wordt in paragraaf 3.3.4 de subjectieve veiligheid van de ondernemers op de bedrijventerreinen zelf beschreven.

3.3.1. Objectieve veiligheid

Omschrijving	Cluster 1				Cluster 2				Cluster 3				Cluster 4			
	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal
Aandachtsvestiging			1	1							5	5				0
Aangetroffen goed							3	3			2	2			1	1
Afval op/in bodem			1	1							2	2		1	2	3
Bedreiging							1	1			1	1				
Controle vreemdel. Zaak			1	1								0				0
defect straatmeubilair							1	1			1	1				
Diefstal a / u auto	1			1	4	5		9	3	4		7				0
Diefstal a/u bedrijf	13	11	4	28	10	16	6	32	13	22	11	46	5	4	2	11
Diefstal uit winkel				0	6	2	3	11				0				0
Diefstal uit woning											1	1				
Diefstal a/u schuur box				0			2	2		2		2				0
Diefstal Fiets	1			1				0	1	3	3	7			1	1
Diefstal auto				0	1	2	1	4			3	3				0
Diefstal a / u vaartuig				0	2			2				0				0
Diefstal a / u ov. Vtg.				0	1	2	3	6	1	1	2	4	2			2
Overige diefstal	1	2	3	6	3	1	2	6	5	3	5	13	1	3		4
Loos alarm	1	2		3	4	3	3	10	9	5	4	18	2		3	5
Brand / ontploffing mat.				0	3	4	2	9	3	3	4	10		3	3	6
Brand / ontploffing				0	1			1	1			1				0
Illegale autoraces				0	2			2				0	1			1
Man / vrouw mishand.				0	1			1				0			1	1
Overige conflicten				0	2			2	2			2			2	2
Oplichting				0		1		1	4	2	1	7				0
Overig fraude en bedrog				0		1		1	1			1				0
Verduistering				0	3	2		5	1		3	4				0
Vernieling auto				0	2	4	1	7		3	4	7				0
Graffiti			1	1				0			1	1				0
Overlast van jeugd				0	3	1		4	1	3	1	5		7		7
Overige verniel. / besch.		1	2	3	4	2	9	15	2	4	8	14	2	2	2	6
Vandalisme / baldadigheid				0			2	2		1		1				0
Overige overlast				0				0	1			1				0
Hulpverlening		1	1	2		6		6		5	2	7				0
Joyriding											1	1				0
Overige bijz. wetg. Zaken				0		1	1	1	1		2	3				0
Overig controle leef milieu				0				0		1		1			1	1
Geweld m.l. zonder wapen				0				0	1			1				0
Geweld m.l. met wapen				0				0		1		1				0
Geweld z.l. zonder wapen				0		1	1	2	1		1	2				0

Omschrijving	Cluster 1				Cluster 2				Cluster 3				Cluster 4			
	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal	2005	2006	2007	Totaal
Overval (gewapende)				0		1	1	2				0				0
Wapen zonder geweld				0		1		1		1		1				0
Verdachte situatie			1	1			7	7			16	16		1	4	5
Inr. Wet MB			3	3			2	2			5	5			9	9
Vermissing goed							3	3			2	2				
softdrugs															1	1
Overige verkeerszaken			2	2			11	11			11	11			3	3
Verkeersongeval mat. Doorr.			1	1			3	3			4	4			3	3
Verkeersongeval mat.			4	4			15	15			8	8				0
Verkeersongeval let.							2	2								
Verontreiniging opp. Water			3	3				0			3	3			1	1
Visserijwet			1	1			3	3			1	1				0
Weg defect / gladheid			1	1				0			1	1				0
Totaal	17	17	30	64	52	56	83	190	51	64	119	234	13	21	39	73

Tabel 1: Overzicht incidentenregistratie

Conclusie incidentenregistratie

In tabel 1 is de incidentenregistratie van de politie en brandweer over de afgelopen jaren weergegeven. In de bijlagen zijn de overzichten per straat opgenomen, waarmee op straatniveau uitspraken kunnen worden gedaan. Op cluster 1 zijn de meeste incidenten op de Orionweg en Adriaan Tripweg geweest. Op cluster 2 geldt dit voor de Lloydsweg en Spoorhavenweg. Op cluster 3 doen de meeste incidenten zich voor op De Zwaaihoek en de Phoenixweg.

Opvallend is dat er zich op cluster 1 veel gevallen van diefstal af of uit het bedrijf hebben voorgedaan, met name op de Orionweg en Adriaan Tripweg. Op cluster 3 hebben zich weliswaar absoluut gezien meer gevallen van diefstal in / uit bedrijf voorgedaan (vooral op de Phoenixweg) (wat overeenkomt met de uitkomsten van de schouw en nulmeting), maar daar zijn ook meer bedrijven dan op cluster 1. Ook op cluster 4 zijn er, afgezet tegen het aantal bedrijven, vrij veel gevallen van diefstal geweest.

Kijken we naar de incidenten die onder "overlast" vallen, dan zien we dat er op cluster 2 en cluster 3 zich de meeste gevallen van overlast hebben voorgedaan. Het gaat om overlast van jeugd, vernieling en beschadiging en vernielingen van auto's.

3.3.2. Inbraak / diefstal

Ten aanzien van inbraak en diefstal is er een aantal aandachtspunten voor de ondernemers. Ten eerste hebben niet alle ondernemers hun eigen pand goed verlicht. Over het algemeen genomen zijn de bedrijfspanden redelijk goed verlicht, maar op de Ambachtsweg / Transportweg en bij het RCSG (Cluster 2), op De Vrijheid (cluster 3, o.a. Bedrijvent centrum Liberné) en de Meihuizenweg (cluster 4, opslagloodsen aan het eind van de Meihuizenweg) zijn (enkele) bedrijfspanden niet goed verlicht.

Het Bedrijvent centrum Liberné is het tweede aandachtspunt. Het vormt namelijk om meerdere redenen een risicogebied. Het is een bedrijfsverzamelgebouw waar inbrekers bij meerdere bedrijven tegelijkertijd hun slag kunnen slaan. Bovendien staan er geen hekken om het gebouw waardoor auto's er ongezien achterlangs kunnen rijden en zich achter het gebouw schuil kunnen houden.

Het derde aandachtspunt is de nonchalance bij ondernemers bij het afsluiten van hun terrein. Met name op de De Zwaaihoek en de Meihuizenweg, zo hebben we tijdens de schouw gezien, zijn er bedrijven met openstaande hekken.

3.3.3. Leefbaarheid

In deze paragraaf worden vormen van overlast die van invloed zijn op de leefbaarheid van de omgeving meegenomen. Voorbeelden zijn: graffiti, drugsoverlast, overlast van hangjongeren, zwerfvuil, rommel op het eigen terrein etc.

Cluster 1: Dallen I en II

Zoals vermeld, is Dallen een relatief nieuw bedrijventerrein en de leefbaarheid is dan ook goed. Er is geen sprake van verpaupering en zwerfvuil. Wel is er, zoals in paragraaf 3.2.1. aan de orde is gekomen, sprake van opslag van materialen op het eigen terrein. Dit vormt echter eerder een probleem voor de brandveiligheid dan dat het voor een onverzorgde uitstraling zorgt.

Cluster 2: Lloyds, Trade Park, RSCG

Bij het RSCG (Spoorhavenweg) is regelmatig overlast van rondhangende jeugd. Ook is aan de bandensporen op de weg te zien, dat dit gebied als "racebaan" wordt gebruikt.

Cluster 3: De Zwaaiikom, Phoenix, De Vrijheid

Op dit cluster staan enkele oude en vervallen bedrijfspanden die voor een onverzorgde en verwaarloosde uitstraling zorgen. Voorbeelden hiervan zijn het (lege) pand van Machinehandel Drenth en het pand van RE. Dit pand is inmiddels echter verkocht en het wordt gesloopt. Het gebied rond stallingterrein voor vrachtwagens aan de Cereslaan en De Losplaats op De Vrijheid maken eveneens een onverzorgde indruk. De tunnel naar Ommelanderswijk is beklad met graffiti.

Cluster 4: Industrieweg, Meihuizenweg

Het is duidelijk zichtbaar dat cluster 4 gevormd wordt door de oudere bedrijventerreinen van Veendam. De Industrieweg is verpauperd en er staat een aantal lege panden, bijvoorbeeld het oude pand, waar het ICT-deel van Avebe gevestigd was. Hier is regelmatig overlast van hangjongeren, waar ook de medewerkers van het naastgelegen pand van Gemeentewerken overlast van ondervinden.

De gemeente Veendam heeft eind 2006 / begin 2007 een beeldkwaliteitsplan voor alle bedrijvenlocaties langs de A7 / N33 vastgesteld. Hierin staat de gewenste uitstraling per deelgebied beschreven. Het gebruik van "minderwaardige" materialen wordt tegengegaan door de gemeente.

3.3.4. Subjectieve veiligheid

In deze paragraaf staat de subjectieve veiligheid centraal. Ter herinnering: de objectieve veiligheid is gedefinieerd als de *feitelijke* kans dat zich een gebeurtenis voordoet die de veiligheid aantast. De *beleving* van die kans van veiligheid of onveiligheid, is hetgeen we de subjectieve veiligheid noemen. Door de gehanteerde vraagstellingen in de enquête heeft veel hieruit voortkomende informatie betrekking op de subjectieve veiligheid. Om deze reden is gekozen om respons op de diverse thema's uit de enquête (zie paragraaf 1.3.) hier (in gelijke volgorde) te behandelen.²

Voor Dallen is de respons 5 van de circa 10 ondernemers (50%), voor Lloyds, Trade Park, RSCG 41 van de circa 90 ondernemers (45,5%), voor De Zwaaiikom, De Vrijheid, Phoenix 30 van de circa 80 ondernemers (37,5%) en voor Industrieweg/Meihuizenweg 4 van de circa 7 ondernemers (57,1%). In totaal zijn er van de 187 enquêtes dus 80 ingevuld, het totale responspercentage is 42,8%. In bijlage 4 is de respons per cluster opgenomen.

Cluster	Cluster 1:	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 4
Respons (totaal en percentueel)	5, 50%	41, 45,5%	30, 37,5%	4, 57,1%
Thema				
Onveiligheidsgevoelens	20% van de ondernemers heeft zich in het bedrijf 1-5 keer onveilig gevoeld, 80% nog nooit. Geen enkele ondernemer heeft zich in de directe omgeving onveilig gevoeld.	12,2% van de ondernemers heeft zich in het bedrijf 1-5 keer onveilig gevoeld, 87,8% nog nooit. 4,9% (2 ondernemers) heeft zich in de directe omgeving onveilig gevoeld.	6,7% van de ondernemers heeft zich in het bedrijf 1-5 keer onveilig gevoeld, 93,3% nog nooit. 10% (3 ondernemers) heeft zich in de directe omgeving onveilig gevoeld.	Geen enkele ondernemer heeft zich onveilig gevoeld.
Kans op misdrijf	Volgens 20% (1 ondernemer) is de kans op een misdrijf in 2007 afgenomen, volgens 80% gelijk gebleven.	9,8% vindt dat de kans op een misdrijf is toegenomen, 90,2% vindt dat de kans gelijk is gebleven.	10% vindt dat de kans op een misdrijf is toegenomen, 86,7% vindt dat de kans gelijk is gebleven.	De kans op een misdrijf is volgens de ondernemers gelijk gebleven.
Bedreigingen	Geen enkele ondernemer is bedreigd geworden.	90,2% is nog nooit bedreigd, 4,9% met lichamelijk geweld en 4,9% met zowel lichamelijk als geestelijk geweld.	86,7% is nog nooit bedreigd, 10% met lichamelijk geweld en 3,3% met geestelijk geweld.	Geen van de ondernemers is bedreigd geworden.
Overlast	20% heeft overlast ondervonden. Deze ondernemer heeft niet aangegeven om welke vorm van overlast het gaat, wel dat de overlast 's avonds en 's nachts plaatsvindt.	22% heeft overlast ondervonden. Sommige ondernemers meerdere vormen van overlast. Rondhangen en vernielen (55,6% en 55,6%) worden het vaakst genoemd. De overlast vindt vooral 's avonds en in het weekend plaats. 55,6% noemt	30% heeft overlast ondervonden. Vernielen en geluidsoverlast worden door 33,3% van deze ondernemers genoemd. Parkeeroverlast door 22,2%. De overlast vindt gedurende de hele dag en weinig 's nachts	2 ondernemers hebben overlast ondervonden. Het ging hierbij om rondhangen, baldadigheid, fietsen/skaten en drugsoverlast.

² Zie bijlagen.

		dat de overlast wordt veroorzaakt door jongeren / scholieren.	plaats. De overlast wordt door 2 van de 7 ondernemers die de vraag hebben ingevuld, veroorzaakt door jongeren. 2 andere ondernemers geven aan dat bedrijven zelf voor overlast zorgen.	
Vernieling / Bekladding	20% is in 2007 1 keer slachtoffer geworden van vernieling, 20% 3 keer en de overige ondernemers nog nooit. De schade bedroeg 500 Euro.	9,8% is 1 keer slachtoffer geworden van vernieling, 4,9% 2 keer en 2,4% 4 keer of vaker. 82,9% heeft hier nog nooit mee te maken gehad. De schade varieert van 500 tot 6000 Euro. Voor 1 bedrijf was vernieling een zeer ernstig probleem.	6,7% is 2 keer slachtoffer geworden van vernieling, 3,3% 3 keer. 90% heeft hier nog nooit mee te maken gehad. 2 ondernemers leden hierdoor schade, 1 25 Euro en de ander 5000 Euro.	1 Ondernemer (25%) is 1 keer slachtoffer geworden van vernieling / bekladding, een andere ondernemer 3 keer. De schade hiervan bedroeg 150 en 15.000 Euro.
Diefstal	20% van de ondernemers heeft te maken gehad met diefstal, de overige 80% nog nooit. Van interne diefstal was geen sprake.	Geen enkele ondernemer heeft te maken gehad met diefstal. Bij 4,9% is een vermoeden van interne diefstal. De meest genomen maatregel om diefstal te voorkomen is beveiliging.	3,3% (1 ondernemer) heeft 1 keer te maken gehad met diefstal, 3,3% 2 keer en nog eens 3,3% 3 keer. 90% heeft hier echter nog nooit mee te maken gehad. Bij 1 bedrijf is er een vermoeden van interne diefstal. De meest genomen maatregel is beveiliging.	1 ondernemer (25%) heeft te maken gehad met diefstal en bij 1 ondernemer is er een vermoeden van interne diefstal. 3 ondernemers (75%) hebben beveiliging.
Inbraak	In de afgelopen 12 maanden is er bij geen enkele ondernemer een inbraak geweest.	4,9% heeft 1 keer te maken gehad met inbraak, 2,4% 2 keer. Bij 92,7% is geen inbraak geweest.	10% heeft 1 keer te maken gehad met inbraak, 3,3% 4 keer. Bij 86,7% is geen inbraak geweest	Bij 1 van de bedrijven is de laatste 12 maanden 1 keer en bij een ander bedrijf 2 keer ingebroken, bij de overige 2 nog nooit.
Poging tot inbraak	Bij geen enkele ondernemer is een poging tot inbraak geweest. Vreemd genoeg geeft 1 ondernemer aan dat er 25.000 Euro schade is geleden door inbraak of pogingen tot inbraak.	Bij 7,3% is er een poging tot inbraak geweest. De meeste ondernemers hebben hierdoor geen financiële schade geleden, bij de overige 4 ondernemers was de schade maximaal 2000 Euro.	Bij 16,7% is er een poging tot inbraak geweest. De meeste ondernemers hebben hierdoor geen financiële schade geleden, bij de overige 5 ondernemers varieerde de schade van 1500 tot 12000 Euro. Voor 3 ondernemers was inbraak een ernstig probleem.	Bij 2 bedrijven is een poging tot inbraak geweest. Het schadebedrag was 1000 en 2000 Euro.
Maatregelen tegen inbraak	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Goede sloten en een alarmsysteem worden het meest genoemd.	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Een alarmsysteem wordt het vaakst genoemd.	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Een alarmsysteem, verlichting van de gevel en goede sloten worden het vaakst genoemd	De ondernemers hebben verschillende maatregelen genomen, bijvoorbeeld sluitingsronde, sleutelbeheer, verlichting, en surveillance.

Beroving of roofoverval	Geen enkele ondernemer is slachtoffer geworden van een roofoverval.	Een ondernemer, 2,4%, is de laatste 12 maanden slachtoffer geworden van een roofoverval.	Geen enkele ondernemer is slachtoffer geworden van een roofoverval.	Beide ondernemers hebben nog nooit te maken gehad met een beroving.
Bedreiging / intimidatie	Geen enkele ondernemer heeft te maken gehad met bedreiging of intimidatie.	2,4% is de laatste 12 maanden 1 keer bedreigd en nog eens 2,4% 2 keer. 9,1% heeft hier nog nooit mee te maken gehad.	3,3% is de laatste 12 maanden 1 keer bedreigd en nog eens 3,3% 3 keer. 93,3% heeft hier nog nooit mee te maken gehad.	Geen enkele ondernemer heeft te maken gehad met bedreiging of intimidatie.
Aangiftebereidheid	Geen van de ondernemers heeft aangifte gedaan volgens de enquête. Er hebben zich echter, zo blijkt uit eerdere vragen, kennelijk ook geen strafbare feiten voorgedaan. Redenen om geen aangifte te doen zijn dat de schade te onbeduidend is (2 ondernemers) en dat het toch niet helpt (1 ondernemer).	34,1% van de ondernemers heeft geen aangifte gedaan van een (of enkele) strafbare feiten. Redenen hiervoor zijn dat de schade te onbeduidend is, dat het teveel tijd kost en dat het toch niet helpt. Bij de meeste (63,4%) ondernemers was het doen van aangifte echter niet van toepassing.	43,3% van de ondernemers heeft geen aangifte gedaan van een (of enkele) strafbare feiten. Redenen hiervoor zijn dat de schade te onbeduidend is, dat het teveel tijd kost en/of dat het toch niet helpt. Bij 56,7% was het doen van aangifte echter niet van toepassing.	3 ondernemers geven aan geen aangifte te hebben gedaan van strafbare feiten. De reden is dat de schade te onbeduidend was of dat het te veel rompslomp is. Bij de andere ondernemer was er geen reden om aangifte te doen.
Ontruimingsplan	80% heeft een ontruimingsplan.	46,3% heeft een ontruimingsplan, voor 31,7% is het niet nodig en bij 12,2% is het in voorbereiding.	36,7% heeft een ontruimingsplan, voor 43,3% is het niet nodig en bij 10% is het in voorbereiding.	75% beschikt over een ontruimingsplan.
Brandgevaarlijke situaties	Bij geen enkele ondernemer deed zich een brandgevaarlijke situatie voor.	Bij 7,3% van de ondernemers deden zich 1-2 keer brandgevaarlijke situaties voor, bij 92,7% nog nooit.	Bij 6,7% van de ondernemers deden zich 1-2 keer brandgevaarlijke situaties voor, bij 93,3% nog nooit.	Bij de ondernemers deden zich geen brandgevaarlijke situaties voor.
Nooduitgangen bereikbaar	Bij alle ondernemers waren de nooduitgangen direct bereikbaar.	Bij 92,7% waren de nooduitgangen direct bereikbaar.	Bij alle ondernemers waren de nooduitgangen direct bereikbaar.	De nooduitgangen waren bij alle bedrijven direct bereikbaar.
Maatregelen brandpreventie	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Noodverlichting, kleine blusmiddelen, BHV-ers en vluchtwegaanduiding worden vaak genoemd.	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Kleine blusmiddelen, noodverlichting en vluchtwegaanduiding worden het meeste genoemd.	De ondernemers hebben diverse maatregelen genomen. Kleine blusmiddelen en instructie van het personeel worden het meeste genoemd.	De bedrijven hebben veel maatregelen genomen om brand te voorkomen. In totaal zijn er 27 antwoordmogelijkheden gebruikt.
Bedrijfssecurity Beleidplan (BSB)	Geen enkele ondernemer heeft een BSB opgesteld.	14,6% heeft een BSB opgesteld.	13,3% heeft een BSB opgesteld.	De bedrijven hebben geen BSB opgesteld.
RIE	80% van de ondernemers heeft een RIE opgesteld.	53,7% heeft een RIE opgesteld en 46,3% niet.	53,3% heeft een RIE opgesteld en 46,7% niet.	3 van de 4 bedrijven hebben een RIE opgesteld.
Incidentenlijst	60% van de ondernemers houdt een incidentenlijst bij.	26,8% houdt een incidentenlijst bij.	36,7% houdt een incidentenlijst bij.	3 van de 4 bedrijven houden een lijst met incidenten bij.
Plan interne / externe beveiligingsorganisatie	20% heeft een plan interne beveiligingsorganisatie en 40% een plan externe beveiligingsorganisatie.	4,9% heeft een plan interne beveiligingsorganisatie en 12,2% een plan externe beveiligingsorganisatie.	6,71% heeft een plan interne beveiligingsorganisatie en 10% een plan externe beveiligingsorganisatie.	Bij één van de bedrijven is een plan interne en externe beveiligingsorganisatie.

Veiligheidsfunctionaris	80% heeft een functionaris belast met veiligheid.	46,3% van de bedrijven heeft een functionaris belast met veiligheid.	40% van de bedrijven heeft een functionaris belast met veiligheid.	2 van de 4 bedrijven hebben een functionaris die belast is met veiligheid.
Onderhoud en beheer	80% is tevreden over het onderhoud en beheer, 20% niet helemaal. Dit ligt aan het feit dat herstel van kapotte dingen te lang duurt en dat het groen onvoldoende onderhouden wordt.	73,2% is tevreden over het beheer en onderhoud, 24,4% niet helemaal en 2,4% niet. Dit ligt vooral aan het feit dat herstel van kapotte dingen te lang duurt.	66,7% is tevreden over het beheer en onderhoud, 23,3% niet helemaal en 10% niet. Dit ligt vooral aan het feit dat het groen onvoldoende onderhouden wordt en dat het herstel van kapotte dingen te lang duurt.	2 bedrijven zijn niet helemaal tevreden over het beheer en onderhoud en de andere 2 helemaal niet. Er zijn te weinig schoonmaakbeurten, het herstel van kapotte dingen te lang duurt en het groen onvoldoende wordt onderhouden. Ook noemt 1 van de bedrijven dat er materialen of vrachtwagens in de berm worden gestald.
Verlichting	Alle ondernemers geven aan dat er voldoende verlichting is.	92,7% vindt dat er voldoende verlichting is.	70% vindt dat er voldoende verlichting is. 13,3% vindt dat dit aan de voorzijde wel het geval, maar aan de achterzijde niet het geval is.	3 van de 4 bedrijven geven aan dat er voldoende verlichting is. 1 bedrijf vindt dit niet.
Toezicht	20% ervaart het toezicht als voldoende, 20% als onvoldoende en 60% weet het niet.	39% ervaart het toezicht als voldoende, 7,3% als onvoldoende en 53,7% weet het niet.	66,7% ervaart het toezicht als voldoende, 6,7% als onvoldoende en 26,7% weet het niet.	1 van de bedrijven ervaart het huidige toezicht als voldoende, 1 als onvoldoende en de andere 2 weten het niet.
Prioriteit	1 ondernemer noemt hier surveillance	Van de 15 ondernemers die deze vraag invullen noemen 9 (60%) dat er meer toezicht (door politie) moet komen)	Van de 15 ondernemers die deze vraag invullen noemen 4 goede verlichting, 3 algemene terreinbeveiliging/surveillance, 3 controlerondes van de politie en 1 wijst op de verkeersveiligheid.	Meer toezicht en plekken voor jongeren inrichten worden hier genoemd.
Suggesties	1 ondernemer noemt hier dat lege kavels vaker gemaaid en onderhouden moeten worden.	1 ondernemer noemt hier dat de ondernemers zelf voor overlast zorgen en rommel maken. Een andere ondernemer noemt dat er meer toezicht moet komen.	Hier worden genoemd: betere verlichting en surveillance, praten met ouders van hangjongeren en verlichting van de loskade.	

Conclusie subjectieve veiligheid

Volgens de ondernemers op Dallen I en II is het grootste knelpunt vernieling. Tijdens de schouw hebben we gezien dat er inderdaad een aantal vernielingen zijn geweest, bijvoorbeeld van verkeersborden. Daarnaast is toezicht en surveillance een aandachtspunt. Op cluster 2 is overlast, met name van "rondhangen" en vernielingen een van de knelpunten. De aangiftebereidheid bij deze ondernemers is beperkt. Opvallend is verder dat veel ondernemers vinden dat er meer toezicht door de politie zou moeten komen. De ondernemers op cluster 3 noemen meer knelpunten dan de ondernemers op de andere terreinen. Zo is het percentage ondernemers dat overlast (vernielingen en parkeeroverlast) ondervindt groter, en lijken inbraak en poging tot inbraak een grotere rol van betekenis te spelen dan op de andere terreinen. Ook het percentage ondernemers dat tevreden is over het beheer en onderhoud en vindt dat er voldoende verlichting is, ligt lager. Dat er parkeeroverlast is en de verlichting niet overal op orde is, komt overeen met het beeld van de schouw.

4. Conclusies van de werkgroep

In dit onderdeel van de veiligheidsanalyse worden de verschillende thema's uit de enquête, gecombineerd met de overige informatie, omgezet in een antwoord op de vraagstelling. De vraagstelling, eerder geformuleerd in paragraaf 1.2, luidt:

In welke mate is er sprake van een ongewenste situatie met betrekking tot de sociale, fysieke, objectieve en subjectieve veiligheid op de (clusters van) bedrijventerreinen in de gemeente Veendam?

De werkgroep KVO-B Veendam heeft op basis van de voorliggende veiligheidsanalyse gezamenlijke conclusies getrokken. Volgens de werkgroep is er voor wat betreft onderstaande zaken, in willekeurige volgorde, sprake van een ongewenste situatie op de clusters:

Cluster 1:

- De vrachtwagenvoorziening nabij Dallen wordt op dit moment nauwelijks gebruikt en is vanaf de weg niet zichtbaar;
- Bij een aantal bedrijven zorgt opslag van brandgevaarlijke materialen voor brandgevaar en/of een rommelige uitstraling van het terrein;
- Aan de Orionweg zijn (in de openbare ruimte) vernielingen gepleegd en graffiti aangebracht;
- Aan de Orionweg zijn veel gevallen van diefstal geweest.

Samengevat vallen deze punten onder de hoofdthema's: verkeersveiligheid, brandveiligheid inbraak en diefstal en beheer en onderhoud.

Cluster 2:

- De verlichting in de openbare ruimte is op een aantal plekken onvoldoende;
- De bedrijfspanden zelf zijn niet allemaal goed verlicht;
- Ter hoogte van het RSCG is overlast van rondhangende jongeren;
- Er is een aantal knelpunten betreffende de verkeersveiligheid en de doorstroom van het verkeer. Het gaat bijvoorbeeld om de afslag naar de Transportweg ter hoogte van de Gamma, de kruising Oosterdiep – Ambachtsweg en de rotonde aan de Lloydsweg van waar fietsers niet rechtstreeks naar De Zwaai kom kunnen;
- Volgens de nulmeting ondervinden de ondernemers overlast van rondhangende jeugd en vernielingen;
- De aangiftebereidheid bij de ondernemers is beperkt;
- Uit de nulmeting blijkt dat veel ondernemers vinden dat er meer toezicht moet komen.

Samengevat vallen deze punten onder de hoofdthema's: verkeersveiligheid, overlast, inbraak en diefstal en aangiftebereidheid.

Cluster 3:

- Op bepaalde delen in de openbare ruimte ontbreekt de verlichting of zijn lantaarnpalen defect;
- Het onderhoud en beheer vraagt op bepaalde plekken aandacht, bijvoorbeeld bij De Losplaats, de tunnel naar Ommelanderswijk en de centrale voorziening voor vrachtwagens aan de Ceresweg;
- Het Bedrijvencentrum Liberné vormt een risicogebied voor inbraak en diefstal;
- Sommige bedrijven zijn "nonchalant" en laten hekken openstaan;
- Uit de nulmeting blijkt dat op cluster 3, meer dan op de andere terreinen, de ondernemers te maken hebben gehad met inbraak of poging tot inbraak;
- Er is overlast van geparkeerde auto's rond bijvoorbeeld Mobacc, ook uit de nulmeting blijkt dat de ondernemers parkeeroverlast ondervinden;

- De aangiftebereidheid van de ondernemers is matig.

Samengevat vallen deze punten onder de volgende hoofdthema's: beheer en onderhoud, diefstal en inbraak, verkeersveiligheid en aangiftebereidheid.

Cluster 4:

- De Industrieweg en Meihuizenweg zijn doodlopende straten;
- Op de Meihuizenweg is een aantal lantaarnpalen defect;
- Er ligt op de Meihuizenweg behoorlijk wat zwerfvuil;
- De voorziening voor vrachtwagens nabij de Meihuizenweg is vanaf de doorgaande weg niet zichtbaar en er wordt dan ook nauwelijks gebruik van gemaakt. Er staan op de Meihuizenweg vrachtwagens geparkeerd, terwijl dit niet toegestaan is;
- De hekken van de bedrijven achteraan de Meihuizenweg staan ook 's nachts open, waardoor je het (donkere) terrein helemaal kunt oprijden;
- Aan de Industrieweg staan enkele lege en vervallen panden waar ook overlast van jeugd is.

Samengevat vallen deze punten onder de volgende hoofdthema's: beheer en onderhoud, verkeersveiligheid en diefstal en inbraak.

Bovenstaande conclusie vormt de basis voor de te formuleren doelstellingen en maatregelen per cluster in het plan van aanpak. In het licht van de opzet en achtergrond van het KVO-B proces dienen hier nog een drietal punten aan te worden toegevoegd, te weten:

1. Borging en communicatie;
2. Nacontrole;
3. Evaluatie.

De werkgroep KVO-B Veendam heeft daarnaast nog een aantal algemene zaken geconcludeerd en geconstateerd:

- De bewegwijzering is voor bezoekers niet erg duidelijk en wordt door de ondernemers zelf niet op deze manier gebruikt;
- Er is geen Vereniging Parkmanagement in Veendam;
- Er is (mede door bovenstaande constatering) geen collectieve beveiliging georganiseerd.

Bijlage 1: Schouwverslag

Verslag dagschouw KVO-B Veendam d.d. 3 oktober 2007

Aanwezig: Wim Mulder (gemeente Veendam, onderhoud), Janet Kuntkes (Oost-boog/gemeente Veendam), Klaas Flikkema (politie), Joop Siepel (RPC), Paul van Leeuwen (brandweer), Alan Faber (VOC), Sandra Fleurke (MKB-Noord)

Ambachtsweg / Transportweg

Tegenover Faber Reklame is een lege kavel, waar het gras erg hoog staat.

Op de Transportweg is overdag veel vrachtverkeer. Sommige bermen op de Transportweg zijn dan ook kapot gereden. Er zijn nog wat lege kavels, deze zijn al wel verkocht, maar er is nog niet op gebouwd. Bij Grozema is het wat rommelig, maar over het algemeen maakt het gebied een redelijk nette indruk en is het groenonderhoud ook goed op orde.

Spoorhavenweg

Hier is soms overlast van rondhangende jeugd. De rijbaan wordt als racebaan gebruikt.

Het RSCG heeft een eigen blussysteem.

Bij het bedrijf Drenth staan buiten veel sloopmaterialen opgeslagen, waardoor het terrein een verwaarloosde indruk maakt.

De bedrijventerreinen zijn allemaal genummerd en op de bebording wordt verwezen naar deze nummers. Het blijkt dat de ondernemers zelf nauwelijks gebruik maken van deze nummers.

Meihuizenweg

Dit deel is een wat ouder bedrijventerrein en dat is goed te zien. De panden zelf zijn minder goed onderhouden, maar ook het openbare groen is niet zo netjes onderhouden als op de Transportweg. Zo ligt er vrij veel zwerfvuil in de bermen. Sommige straatnaamborden blijken gestolen te zijn. Aan het eind van de Meihuizenweg is er een apart eigen terrein waar verschillende bedrijven (bijvoorbeeld Reining, Infra Plus) een loods huren. Dit terrein is vrij toegankelijk.

Bij verschillende bedrijven aan de Meihuizenweg zijn materialen buiten tegen de gevel opgeslagen.

Dallen I en II

Dallen II is nog in aanbouw, er wordt op diverse kavels nog gebouwd. De Poolsterweg wordt regelmatig gebruikt als racebaan; er staan bandensporen op de weg. Bij PKF staat een torenhoge rij met pallets buiten opgeslagen. Het is de vraag of dit op deze wijze toegestaan is. Op dit moment heeft PKF nog geen burens, waardoor bij brand het niet waarschijnlijk is dat de brand overslaat. Wanneer Dallen volgebouwd is, is dit anders en levert de hoge stapel pallets wel een gevaar op voor omliggende bedrijven. Bij Giezen staan er buiten gevaarlijke stoffen onafgeschermd. Aan de Orionweg is sprake van wat zwerfvuil en graffiti.

Phoenix / De Vrijheid

Het bedrijf Huisman heeft spanning op het hek staan en een eigen beveiliging op het terrein. Hier wordt 's nachts doorgewerkt. Het pand van Machinehandel Drenth ziet er vervallen uit en staat leeg. Het pand pas niet meer in de omgeving en doet afbreuk aan de omgeving.

Aan de Cereslaan is een gemeentelijk stallingsterrein voor vrachtwagens. Het hek van dit stallingsterrein is kapot. Op het terrein staan ook containers en ongebruikte caravans. Er is een omheinde kavel aan de Cereslaan. Het blijkt hier om vervuilde grond te gaan. Mobacc heeft een parkeerprobleem. De parkeerruimte op het eigen terrein is bij lange na niet voldoende voor alle auto's en er staan dan ook zeer veel auto's rond het bedrijf op de openbare weg geparkeerd. Hierdoor zijn de bermen kapotgereden. Het is tevens de vraag of de brandweer hier met groot materieel zou kunnen uitrukken.

In de tunnel richting Phoenix / Ommelanderswijk is veel graffiti.

Het bedrijvenverzamelcentrum Liberne vormt een risicogebied voor inbraak, zeker gezien de vele uitvalswegen in de buurt van het terrein. KF is een leeg en vervallen pand. OP het terrein van Arriva staat het gras erg hoog. Het betreft eigen terrein van Arriva.

Ook Meilof Riks heeft kennelijk een tekort aan parkeerplaatsen. Langs en op de weg staan veel auto's geparkeerd.

De De Zwaaiikom

De hoge reclamezuil wordt op dit moment niet meer gebruikt voor reclame. Er hangen spandoeken los overheen en dit maakt geen nette indruk. De reclamezuil is geen eigendom van de gemeente

Industrieweg: het pand van Avebe staat leeg.

Verslag nachtschouw KVO-B Veendam d.d. 09-10-2007, 20.00 – 22.00 uur

Aanwezig: Wim Mulder (gemeente Veendam, onderhoud), Janet Kuntkes (Oostboog/gemeente Veendam), Klaas Flikkema (politie), Joop Siepel (RPC), Paul van Leeuwen (brandweer), Alan Faber (VOC), Sandra Fleurke (MKB-Noord)

Ambachtsweg

Het kruispunt bij Faber Reklame is vrij donker. Er zou op de hoek van het kruispunt nog een extra lichtmast geplaatst kunnen worden om het beter te verlichten.

Bij verschillende bedrijven wordt 's avonds nog gewerkt. De panden zijn over het algemeen vrij goed verlicht, op enkele uitzonderingen na. Zo zijn Schildersbedrijf Werts en Stevens Koeltechniek onverlicht. De panden staan bijna allemaal op gelijke afstand van de weg, mede hierdoor zijn de zichtlijnen goed.

Vos Logistics (RSCG) is goed verlicht, enkele schijnwerpers op het pand zijn kapot. Sommige schijnwerpers zijn ingepakt met tape, blijkbaar is hier door een van de vrachtwagens tegenaan gereden.

Meihuizenweg

Aan de Meihuizenweg is een aantal lantaarnpalen kapot. Het terrein met loodsen van o.a. Reining aan het eind van de Meihuizenweg is ook 's avonds vrij toegankelijk. Het hek is namelijk kapot. Het is een erg donker terrein. Er staan vrachtwagens op de Meihuizenweg geparkeerd. Dit is echter niet toegestaan, aangezien de Meihuizenweg binnen de bebouwde kom valt.

Vlakbij de Meihuizenweg is een stallingsterrein voor vrachtwagens. Dit terrein ligt echter achter een geluidswal, en is vanaf de weg niet zichtbaar.

Dallen I en II

Ook bij de nachtschouw valt het op dat op de Orionweg bandensporen te zien zijn. Op de Orionweg is 80km per uur toegestaan. Bij verschillende bedrijven wordt er nog gewerkt. De elektriciteitskastjes zijn met graffiti beklad.

De Vrijheid

Bij AAG re-integratie is het erg donker. Aan De Losplaats staan vrachtwagens geparkeerd (wat niet is toegestaan) en staat het gras behoorlijk hoog.

WEDEKA aan de Phoenixweg is niet goed verlicht.

Een deel van de Cereslaan is erg donker. Dit heeft te maken met het feit dat er op dit deel nog geen bedrijven gevestigd zijn. Bij Mobacc staan ook tijdens de nachtschouw nog auto's langs de weg geparkeerd.

De Vrijheidsweg is vrij donker. Aan de Demeterlaan blijkt de verlichting in de openbare ruimte helemaal te missen.

Bij Boels staan gasflessen tegen het hek aan. Het bedrijfsverzamelgebouw Liberne is vrijwel onverlicht en met de auto kun je helemaal om het gebouw heen rijden. Ook hier is het erg donker en bovendien komen we hier rommel van bouwmaterialen en een soort brandslang tegen.

De Zwaaiikom

Bij verschillende bedrijven op de De Zwaaiikom staan de hekken nog open. Aan de kade op de De Zwaaiikom, bij Jonker Transport, is veel opslag van stenen en andere materialen. Bovendien staan er trailers op de weg geparkeerd. Bij Reijm is de verlichting op het pand kapot.

Industrieweg

Achter het pand van gemeentewerken staat een leeg kantoorpand waar vaak jongeren bijeenkomen. Dit is ook het geval bij het leegstaande pand van Avebe.

Bijlage 2: Incidentenregistratie politie: apart bestand

Bijlage 3: Incidentenregistratie brandweer: apart bestand

Bijlage 4: Respons nulmeting, aparte bestanden